

MAGYARÁG

1938. Dec. I
VII. No. 333

1 lei

Tulajdonos: „Frima” S. A. bejegy. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938

Felelős kiadó:
ÜZV. PÁSZTOR EDENE

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

Öfelsége II. Károly király és Mihály nagyvajda hazaérkezése

(Bukarest). Jelentettük tegnap Öfelsége hazaérkezésének ünnepségeit. Miron Cristea beszédére Öfelsége a következőket válaszolta:

— Öszentséged! Egész lelkemből köszönöm azokat a meleg szavakat, amelyeket a kormány és az ország nevében hozzám intézett. Mindössze egy dolgot akarok önöknek mondani: Boldog vagyok, hogy utammal ismét hasznára vál-

hattam országomnak. (Az Uralkodó szavait hosszas éljenzések követték).

Az Uralkodó ezután szemlét tartott a fogadó-teremben, majd néhány percig Miron patriarkával beszélgetett. Ezután a Piața Minoritei felé vezető kijárához ment, ahol a tömeg véget nem érő üdvözléssel fogadta.

A sorfalat álló strájerok ezután a strájer himnuszt into-

nálták. A királyi palotáig vezető úton az Uralkodót és Mihály nagyvajdát százezres tömegek lelkesen ünepezték. A királyi palota előtt ugyancsak óriási tömeg üdvözléssel fogadta az Uralkodót és Mihály nagyvajdát. Öfelsége és Mihály nagyvajda a viharos ünneplésekre válaszolva, megjelentek a királyi palota erkélyén, ahol 15 percig tartózkodtak.

Románia nagyhatalom lett

(London). Ward Price, a „Daily Mail” szerkesztője, aki Bucarestben tartózkodik, nagy cikkben számolt be lapjának Öfelsége hazaérkezéséről. Rámutat arra, hogy Románia most már nagyhatalom és a román nép tekintélye külföl-

dön hallatlanul megnőtt. Romániát mindenütt a legfontosabb kelet-európai országnak tekintik.

(Páris). Eugen Titeanu propagandaügyi miniszter, aki Londonban és Párisban fontos

tárgyalásokat folytatott, tegnap este elindult Bukarestbe.

(Bukarest). Jorga Miklós királyi tanácsos, volt miniszterelnök, december 1-én Nagyváradra érkezik és itt előadást tart néhai Mária királynéről.

Oriási kiterjedésű lesz a franciaországi sztrájk

A Renault autógyár igazgatója 25 ezer munkást elbocsátott

(Páris.) Az általános munkásszövetség intéző bizottsága hétfőn este ülést tartott és ezen elhatározták, hogy teljes egészében fennmaradjon a sztrájkparancsot és a munkásszövetség kebelébe tartozó szakszervezetek tagjai kötelesek sztrájkolni.

Ugyancsak ülést tartott tegnap a postai, távírdai alkalmazottak egyesületének vezetősége és elhatározták, hogy szerdán valamennyi postai alkalmazott végrehajtja a sztrájkparancsot és utasították szervezeteik tagjait, hogy engedelmeskedjenek az általános munkásszövetség felhívásának.

A postai szolgálat nem fog működni — hangzik a tanácskozásról kiadott nyilatkozat bármennyire is hangoztatja azt a postaügyi miniszterium.

A párisi napilapok nyomdai alkalmazottai ugyancsak ülést tartottak hétfő délután és ezen elhatározták, hogy keddtől szerda estéig megszüntetik a munkát. Ily módon tehát szerdán nem jelenhetnek meg a párisi nagy napilapok. A színészegyesület felszólította tagjait, hogy teljes mértékben vegyenek részt a sztrájkban. Ez a határozat azt jelenti, hogy szerdán az összes színészek, rádióalkalmazottak, a sörözők, éttermek, kabarék színészei sztrájkolni fognak.

(Páris.) Óriási szenzációt keltett az a hír, hogy a Renault autógyár igazgatója névre szóló felmondó levelet küldött 25 ezer munkásának. A felmondó levélben közlik, munkásaikkal, hogy minden új alkalmazott külön levélben kell kérje újrafelvételét.

(Páris). Az általános munkásszövetség úgy határozott, hogy a gyógyszerári alkalmazottak, a mentők és a tűzoltók nem kötelesek sztrájkolni.

A Szocialista és köztársasági párt tegnap javaslatot juttatott el a kormányhoz és kérte a képviselőház összehívását. A szocialisták és köztársaságiak

hajlandók elállni a sztrájktól, ha újból a parlament elé viszik a negyvenórás munkahét kérdését. Tegnap délután az általános munkásszövetség el-

nöke közölte Daladierrel, hogy hajlandó tárgyalni a kormánnyal, ha a kormány visszavonja munkaidő rendeletét.

A francia kormány tegnap rendeletet közölt a hivatalos lapban, amelyben a kormány részére lehetővé teszi minden közüzem, szállítási, víz, gáz és villamosüzem állami igénybevételét.

Ostromállapot Szófiában

(Szófia). A bulgár fővárosban ostromállapotot hirdettek. Ezzel meg akarják akadályozni, hogy a neully szerződés huszadik évfordulóján tüntetéseket rendezzenek. A lakosság a nap folyamán nem hagyhatja el a lakásokat. Csak a gyermekek és a különleges engedéllyel bíró személyek közlekedhetnek az utcán.

Kielégítő véleményre zárultak a francia- román gazdasági tárgyalások

(Bukarest.) Az utóbbi napokban a román gazdasági bizottság beható tárgyalásokat folytatott a francia bizottsággal. Mișita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter tegnap fogadta A. Alphand-t, a francia küldöttség elnökét, aki utána elhagyta a francia fővárost és Szófiába, valamint Belgrádba utazik.

Távollétében a bizottság tagjai folytatják a tanácskozásokat.

Constantinescu miniszter fogadta a francia ipari küldöttség tagjait is és tanácskozott a francia-román gazdasági együttműködés kérdéséről. Megállapítható, hogy a tárgyalások kielégítő eredménnyel zárultak, úgy egy kereskedelmi szerződés megkötését, mint a francia és román ipar együttműködését illetőleg.

Időjárás

Derült idő, este és reggel köd.

Ma: Karácsonyi ajándék-akciónk 16. száma

16 szelvény

amely 1—30 sorszámig
összegyűjtve feljogosít
1938. december hóban
tartandó nagy karácso-
nyi ajándékaikciónkban
való részvételre.

Ismert nagyváradi polgár halála

I SMET EGY JÓ EMBER.
REL kevesebb van Váradon. Szerkesztőségi kis fami-
liánkat érte ezuttal gyász. Rö-
vid betegeskedés után, az el-
mult éjjel 63 éves korában
meghalt Pásztor Gyula biztosi
táisi tisztviselő kollégánknak,
Pásztor Miklósnak az édes-
atyja, néhai jó főszerkesztőnk-
nek, Pásztor Edének testvér-
bátyja. Nem volt közéleti fér-
fiú és mégis magas alak-
ját mindenütt ott találjuk, a
hol e városnak öröme, bánata
volt. Az egyszerű polgárembe-
reknek ahhoz a fajtájához tarto-
zó, akik egy gondolat, egy
ideál, egy eszme robotosának
csapnak el és egy életen ke-
resztül megmaradnak közle-
gényi sorban élve és elégtve
annak a mozgalomnak a tűzé-
ben, amelyhez odaszegődtek.
Pásztor Gyula a jótekonyság
területén kereste s találta meg
a maga munkakörét. Apró pol-
gárok, kézművesek és tollfor-
gató intellektuálisok, kis ven-
déglok terített asztalánál szer-
vezték szüntelenül a jótekon-
asztaltársaságokat, emberi,
nemes, jótévő céllal. Egyet-
len ünnepnapjuk ezeknek a
társaságoknak, egész esztendő-
ben, az az egyetlen havas, zi-
mankós téli nap volt, amikor
külvárosi, elhagyatott szegény
gyermekeket foszlós kalács-
csal, téli gunyával, topánkával
láttak el. Ilyenkor volt elemé-
ben, az egyébként csendes,
halk Pásztor Gyula, egyszerű
pápaszeme mögött nedvesedő
szemmel osztogatta a kicsi-
nyek közt az ajándékokat, a
melyek az esztendő garasából
gyűlték summává a karácso-
nyi ünnepnapokra. Ez a szo-
kás is kiveszőben van már,
mint azok az emberek, akik
ezt kultiválták, elmennek ezek
az egyszerű, jószívű öregedő
angyalok, akik egymásra
rohanó évtizedek során, min-
dennel és mindenkivel törőd-
tek, ahol gondot, nélkülözést,
könnyet kellett letörölni és
közben elfeledkeztek a maguk
gondjairól. Halála után, csu-
pán egy jószívű ember emlé-
két hagyják szűkebb övéiknek
Halálát özvegye, négy
gyermek és négy rokon

ság gyászolja, de osztózik ve-
lük a fájdalomban mindenki,
aki Pásztor Gyulát ismerte eb-

ben a városban. És ilyenek so-
lyan, nagyon sokan vannak.
Pásztor Gyula temetése ma

szerdán délután 2 órakor lesz
az Alexandri ucca 53. sz. alát-
ti gyászszobából.

MEGÉRKEZETT NAGYVÁRADRA Biharmegye új prefektusa

A belügyminiszter Bihar-
megye prefektusává Florescu
ezredes prefektus helyett, — a
kinek prefektusi megbízatása
lejárt, — Georgescu ezredes
nevezte ki. Georgescu ezredes
hosszabb ideig tartózkodott
Nagyváradon, mint a had-
kiegészítő parancsnoka, míg a

legutóbbi időben, mint a Sza-
mos kerület katonai előképző
parancsnoka működött.

Georgescu prefektus tegnap
délelőtt 11 órakor megérke-
zett Nagyváradra és azonnal a
prefekturára hajtatott. A pre-
fekturán megbeszéléseket

folytatott Mutiu Vladimir, a
központi járás főszolgabírója-
val, aki a távollévő prefek-
tust helyettesítette. Georges-
cu prefektus a holnapi nap fo-
lyamán átveszi hivatalát és
sor kerül az ünnepélyes beiktatására is.

Megkezdődött a városházán a piaci helyek árlejtése

A piacrendezéssel kapcsola-
tosan tegnap délelőtt a váro-
sházán megkezdtek az árlejté-
seket. A város mérnöki hiva-
tala már elkészítette a piac
rendezési terveket és ezek sze-
rint az egyes szakmákat külön
helyeken csoportosítják. Az
árlejtési bizottság elnöke dr.
Sólyom Kálmán alpolgármes-
ter. Az árlejtésen több száz ér-
dekelt jelent meg. Tegnap a
kiskereskedők helyeinek árve-
relésére, ma az élelmiszer ke-
reskedőkre, majd a cipészekre
és a többi szakmákra kerül
sor.

Bár az árlejtésen szép szám-
mal jelentek meg, dr. Sólyom
Kálmán úgy látta, hogy az
érdekelték nem voltak jelen
teljes számban. Az alpolgár-
mester véleménye szerint
azok, akik nem jelentek meg,
azt hiszik, hogy amennyiben
nem jelennek meg, megmar-
radhatnak régi helyeiken. Az
alpolgármester határozottan
kijelentette, hogy erről nem
lehet szó.

meri a piacrendezést nyolc
napon belül végrehajtják és
senki sem számíthat arra,
hogy az árlejtésen való tá-
volságmegmaradás után megtar-
tják régi helyeiket.

A piaci árusok ezzel kapcsola-
latban a lapok útján kére-
szel fordulnak a város vezetőségé-
hez. Kifejtik, hogy a piaci áru-
sok áldozatot hoztak és min-
denben eleget tesznek a város
rendelkezéseinek és ők is ké-
rik, hogy a piacot, a megnyi-
tás idejére tökéletesen hozzá-
rendbe. Kérik, hogy megfelelő

Inspekciós gyógyszerárak

Szerda, nov. 30.

Mátyás Király Városa 46. Tel. 2138
Irgalmasrend 27. Tel. 1448
Szabina, Viteazul Tel. 1528
Mégváltó, Alexandri 66. Tel. 1607
Minerva, Piața Unirii 5.

módon kövezzék ki és hi-
gieniai felszerelésekkel szerel-
jék fel a piacot. A piaci áru-

sok hiszik, hogy a város veze-
tősége teljesíteni fogja ezeket
a kéréseiket.

Az új maximális árak

Jelentettük, hogy a város új
maximális árakat állapított
meg. A városi rendelet a kö-
vetkező árakat írta elő:

Nullásliszt malomban 18
százalékos szabad. Kettős liszt
malomban 38 százalékos 7.50.
Integrál liszt 80 százalékos 7
lei. A kenyér nulláslisztból sza-
bad. 2 számú fehérkenyér 8.50
Integrális lisztből 8 lei. A pé-
kek kötelesek a két minőség-
ből megfelelő mennyiséget for-
galomba hozni és ha nincs in-
tegrál lisztből készült kenyé-
rük, akkor ugyanezt az ár-
ért a 2 számú lisztből készült
kenyeret kötelesek adni.

Húsárak: Marhahús, hátsó-
rész sültnek 23 lei, első rész 18
lei. Borjúhús hat hónaptól két

évig 25 lei, szopósborjú 32 lei,
disznóhús 30 lei, disznóhús fi-
nom 34 lei, disznózsír 36 lei.

Elsőosztályú vendéglő árak:
Husleves 6 lei
Falcseles 8 „
Szárnyas leves 12 „
Főtt marhahús 16 „
Főzelék hus nélkül 12 „
Főzelék hússal 20 „
Husételek, tokányok 18 „
Marhasültek 24 „
Disznó- és borjusültek 28 „
Kismenü 30 „
Nagymenü 40 „
Szárnyas menühöz még 8
lei. Amennyiben a ven-
dégelsők.

Másodosztályú vendéglőben
18 százalékkal olcsóbbak az
árak.

Közlemény

A december 1-i ünnepségek
kel kapcsolatosan Erdélynek
az anyaországhoz való kap-
csolásának 20 éves évforduló-
ján

ELRENDELJÜK:

1. Az összes kereskedelmi
ipari, gazdasági vállalatok,
nyilvános helyiségek, minden
üzlet, műhely valamint az ös-
szes házak fel lesznek lobo-
gózva.

2. Az üzletek kirakatai, a
köz- és magánépületek ablak-
kai fel fogják díszíteni Ófelsé-
ge a király fényképével és este
20—23 óra között ki fogják
világítani.

3. A rendőrség felhívja a
lakosság figyelmét, hogy tarsi-
sa be a rendeleket, meri a visz-
szalókat a törvény szigorá-
val büntetik.

A Biharmegyei csendőr-
szárny parancsnoka
Petruc Teodor ezredes

— Kivonják a forgalomból
az 1933. évi kibocsátású ezer-
lejes bankjegyeket. Bucuresti-
ből jelentik: A Banca Nationa-
la vezetősége rendeletet adott
ki, amely szerint az 1933. évi
kibocsátású kékes-sárga színű
ezerlejes bankjegyeket kivon-
ják a forgalomból. Ezek a
bankjegyek annakidején a kék
ezerlejesek kliséivel készül-
tek. A bevonást ez év decem-
ber 31-ig viszik keresztül, —
vagyis 1939. január 1-től kezd-
ve ezek a bankjegyek többé
nem forgalomképesek és ez-
időtől fogva csak a Banca Na-
tionala fiókjai fogadják el be-
cserélésre. 1939. január 1-től
kezdve csak az Ófelsége arc-
képével ellátott legújabb ki-
bocsátású — barnaszínű —
ezerlejes bankjegyek marad-
nak forgalomban.

Cukrászoknak tortalap, pa-
pírtálca, mignon papírok, papír-
szalvéták nagy választékban a
egolcsóbban Pásztor Ede cég
papírárubázában.

Budapesti sikereiről beszél a népszerű erdélyi színész

AZ Uz Bence székely tárgyú film a magyar filmgyártás legnagyobb sikere lesz

Tompa Sándor a nagyváradi színház kedves, tehetséges, nagyszerű Pufija, a színház társalgójában ül és beszélget a kollégákkal. Mindenről — csak nem saját magáról. A filmgyártásról, híres pesti kolégáiról, az Uz Bencéről — bármiről, csak nem saját magáról. Nála a szerénység nem póz, hanem lelkébe gyökerezett tulajdonság. Akik ismerik az egyszerű, természetes művész-pozmantes Pufit, igazat adnak nekem abban, hogy ez az istenáldotta színész akkor is szerény és egyszerű maradna, ha az amerikai elnök látná vendégül a Fehér házban, mint heti 10 ezer dolláros hollywoodi filmsztárt. Nincs az a siker, az az esemény, ami kizökkentené áldott nyugalomból ezt a pompás székelyt. Pedig hát nem kis dolgok történnek vele: egymásután kapja a magyar fővárosban a filmfőszerepeket s Nyíró József diadalmas Uz Bencéjében a gála-premier közönsége (amelynek sorában jelen voltak az összes magyar miniszterek) minden jelenetét nyíltszíni tapsal honorálta a favaly Pesten, még csak színházi körökben ismeretű kolozsvári színésznek, aki mint Csicses Mózi végleg beérkezett filmszínész lett.

Uz Bence-film nagy sikere

Annál is büszkébbé kell tennünk minket Tompa Sándor sikere, mert hiszen ez volt az ő legelső filmszereplése, amely a legjobb s legrutinosabb színpadi színészre is óriási és szokatlan színpadi feladatot ró, merthát más a technika a műteremben, mint a színpadon. Pufi fényesen kiállta a próbát: az Uz Bence után most játszotta el a Nincsenek véletlenek komikus szerepét s legközelebb, januárban a Dankó Pistáról készülő film egyik főszerepét, egy nagybögöst alakít a vásznon.

— Meséljen az Uz Bencéről — kérem Pufit.

— Boldog vagyok, hogy Nyíró nagyszerű munkájának ilyen elképzelhetetlen sikere volt. A film maga a regény részeiből összeállított mozaik, amelynek csodaszép külső felvételeit a Lillafüred melletti Kékesen készítették. Míg az eddigi magyar filmek előállításai költsége 20 ezer pengő körül mozgott, addig az Uz Bence 139 ezer pengőbe került. De megérte, mert például a legrosszabb bevételi napon — mindkét premier-színházban, Budapest két leg-

nagyobb színházában, a Royalban és az Atriumban rekordbevételt értek el és a bevételek folyton nőnek. Egy időben játszik a filmet Szegeden, Debrecenben és Kásán, ahol Jaross Andor személyesen gratulált a filmhez. — Debrecenben az óriási tülekedésben a diákok összetörték a pénztárat. Nagy boldogság ez nekünk, akik azt hittük, hogy Magyarországon nem kellenek az ilyen harisnyás dolgok... Rengeteg kolozsvári volt a premieren s nem egynek könnyes volt a szeme. — Remek volt a fiatal Pongrácz Zoltán kísérőzenéje...

Mi pedig tegyük hozzá, hogy a szigorú pesti filmkri-

tikusok négy szereplőt emeltek ki egyhangú lelkesedéssel: Jávör Pált, Tompa Sándort, Máty Gerőt és Biharyt.

Tompa Sándor — a fűgőny előtt.

— Meghajolt-e a pesti szokás szerint a premieren a fűgőny előtt?

— Meg én — feleli — de ez nagyon zavaros dolog volt. Először is, mert a Nincsenek véletlenek filmfelvételein dolgoztam, másfélórás ebédszünettel, hajnali 6-tól éjjel 12-ig. Hát bizony nem könnyű dolog, örületes meleg van a műteremben s az ember szeme alig bírja a fényt. Szóval éppen dolgoztam, téglaszínűre

mázolt arccal, mikor Binger azt mondja, hogy azonnal be kell menni Pestre, mert a premieren tapsolnak és meg kell hajolni. Szerették volna, ha székely ruhában megyek, de hát ez nem volt velem s amit rámhúztak, a térdemig ért. Végül is csak arra volt időm, hogy lemaszkiozzam magam s úgy, ahogy voltam, barna utcai ruhában, bevitték az autót, amely hajnalban mindig ki vitt a gyárba. Pásztor Béla konferált s mivel resteltem a gálaközönség előtt a barna ruhámat, azt mondta, hogy most érkeztem Kolozsvárról s azon mód vagyok, ahogy le szálltam a vonatról, ezt aztán elhitték s tetszett is nekik.

— Valami humoros epizódot meséljen még el.

— Hát — mondja — az új szerepemben rámadtak valami szűk fekete nadrágot. Le hajoltam banné, hát nem végig szakadt. Ujra kellett csúszni a hangfelvételt, mert a hangosfilmfelvételnél minden zörejt felnagyít a gép. Hát tehetek én róla? Mért adnak nekem mindig szűk nadrágot?

Egy hónapot kapott a csendőrőrmester, mert verte a gyanúsítottat

Hrenovici Victor, a bihar-megyei Királymező községbeli csendőrőrmester nagyszabású lopási ügyben nyomozott. A csendőrőrmester gyanúja Bistrián Gherasimra irányult, aki azonban tagadta a lopás vádját. Hrenovici őrmester erre összekötözte a gyanúsított-

tat és össze-vissza verte. A vád így sem igazolódott be ellene és amikor szabadlábra került, hivatalos hatalommal való visszaélés címén feljelentette Hrenovici őrmestert. A törvényszék előtt több tanu igazolta, hogy látták amikor az

őrmester Bistriánt megkötözte. Ezért a nagyváradi törvényszék egy hónapi fogházra ítélte Hrenoviciot. Az őrmester fellebbezett, azonban a tábla elutasította fellebbezését és helyben hagyta a törvényszék egy hónapos fogház ítéletét.

A vádlott táviratilag „kimentette” magát a tábla előtt

„Nem lehetek jelen a tárgyaláson, mert szülés előtt állok”

Panti Erzsébet 18 éves kiskágyai leánynak több, mint egy éven keresztül udvarolt Pop László székelyhídi legény. Az udvarlásnak ezután következményei mutatkoztak és a leány el akarta kerülni a „szégyent”. Ezért elhívatta Bodor Róza kiskágyai szülésznőt és a segítségét kérte. A szülésznő hajlandó is volt, azonban a leány a beavatkozás után rosszul lett és kénytelen volt orvost hívni. Az orvos jelentése alapján megindult a vizsgálat és a nagyváradi törvényszék ítélt meg felettük. A törvényszék Bodor Rózát kéthónapi fogházra, Panti Erzsébetet pedig egyhónapi fogházra ítélte. Panti Erzsébet fellebbezett az ítélet ellen, amelyet tegnapra tűzött ki tárgyalásra a tábla. A fellebbezési tárgyaláson azonban a leány nem jelent meg, hanem helyette egy távirat érkezett a táblára. A távirat szövege a következő:

Ítéző tábla

Nagyvárad

A tárgyaláson nem tudok megjelenni, mert közvetlenül szülés előtt állok.

A tábla, távollétében foglalkozott az ügygel és helybenhagyta a törvényszék ítéletét. Az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztették.

Kit illet meg Napoleon hajóroncsai

Kairó, nov. 28. Az egyiptomi bíróságok nem mindennapi perben hoznak ítéletet a közeljövőben. Arról van szó, hogy melyik államot illetik meg Napoleon elsüllyesztett flottáinak maradványai. Franciaország jogot formál a hadihajók kiemelésére. Egyiptom viszont azt állítja, hogy a flottára csupán neki van joga, mivel az ő fennhatósága alá tartozik Abukir, ahol Napoleon a csatát elvesztette és ahol hadihajóit elsüllyesztették annakidején. Azzal érvel az egyiptomi kormány, hogy Franciaországnak 1798 óta

eszébe sem jutott, hogy kiemelje Napoleon flottáinak maradványait. Ez azt jelenti, hogy lemondott arról.

A bírói döntés elé nagy érdeklődéssel tekintenek az egész világon.

Egész öltönyre, kabáira
**szövet, vászon,
diffin, flanel
maradékban
potom áron**
most érkezett
Steiner maradékos
Calea Victoriei 3. az udvarban.

II. Sándor cár törvénytelen fiának 36 millió frankos hagyatékát

hamis örökösökkel és hamis végrendelettel kaparintotta
meg egy párisi orosz emigráns-banda

Párisban, a nagyszámu orosz kolónia érdeklődése mellett folyik az a hatalmas méretű családi per, amelynek főszereplői oroszok és áldozatai is az orosz emigránsok sorából kerülnek ki. A per tárgya egy hamis végrendelet, amelynek segítségével ügyes szélhámosoknak sikerült harminchatmillió frank birtokába jutni.

A cár törvénytelen fia meghal

A francia fővárosban sok orosz emigráns élszükséges életet. Ezek közé tartozott Khasin Simon és fia, Khasin Arcadie. A két emigráns orosz állandóan azon törte fejét, hogyan juthatna nagyobb összeghez és végre sok évi nyomorúság után sikerült hatalmas összeghez jutniok. Khasin és fia megtudták, hogy Alexeieff orosz tengeragnak a párisi Morgan-bankban harminchatmillió frank letétje van. A tengeragnagy Kaukázus alkirálya és a cári birodalmi tanács tagja volt a háboru előtt és orosz előkelő körökben azt beszélték róla, hogy második Sándor cár törvénytelen fia. A tengeragnagy sokat járt Párisban és még jóval a háboru előtt a Morgan-bankban helyezte el vagyonának jó részét. 1917 májusában, a Krim-félszigeten levő Yalta városban meghalt. Az orosz forradalmi események között az egykor hatalmas ur elhalálozása nem jelentett szenzációt és Párisban sem igen vettek tudomást róla.

Az orosz forradalom után Párisba elvetődött és ott letelepedett orosz emigránsok között volt egy Stariskiy Sándor nevű volt szentpétervári közjegyző. Az akkor már hatvan éves ember gyanus ügyfelek bonyolított le és ezért több ízben került összeütközésbe a bíróságokkal. Stariskiyvel egyidőben érkezett Párisba Khasin Simon és fia, Arcadie, teljesen elszegényedve, leirhatatlan nyomor közepette. Stariskiy és Khasinék között csakhamar üzleti érintkezés alakult ki, amennyiben Khasinék némi kis jutalom ellenében ügyfeleket szállítottak az egykori szentpétervári közjegyzőnek.

36 millió frank...

Khasinék megtudták, hogy néhai Alexeieff admirálisnak a Morgan-bankban harminchatmillió letétje van. Rögtön felvillant bennük a terv, hogy a pénzt megszerzik. De hogyan? Stariskiytól kértek tanácsot, akinek busás honoráriumot ígértek. Ha sikerül a merész tervet keresztülvinni, a

pénzen testvériesen megosztzkodnak. Stariskiy rövid gondolkodás után előadta tervét, végrendeletet kell hamisítani és annak segítségével azután kézhez lehet kapni a hatalmas örökséget. Khasin és fia közben megtudták, hogy Alexeieff tengeragnak Párisban tényleges vérbeli rokonai élnek. Az egyik Miljoneff tábor-

nok, a másik Toutkovits elhalt orosz írónak a neje. A hirkellemetlenül érintette Stariskiyt, de nem rettentette vissza a terv kivitelétől. Kiadta a parancsot, hogy olyan örökösöket kell találni, akikkel nem lesz baj a pénz szétosztásánál, másszóval keressenek hamis örökösöket és hozák el Stariskiynek, a többi

majd elintézi &

Khasinék ezt a feladatot is ragyogóan oldották meg. Kikutatták, hogy Alexeieff tengeragnagy gyakori párisi tartózkodása alatt megismerkedett egy Wolsfeld Lucie nevű hölgyvel. Ehhez, az egykor ragyogó szépségű asszonyhoz a tengeragnagyot gyengédebb szálak fűzték. Khasinék anélkül, hogy Wolsfeld Luciet előzőleg beavatták volna tervükbe, a nevét közölték Stariskiyvel és közölték vele azt is, hogy az öröklés szempontjából még két ember kerülhet szóba. Behrens volt cári udvari tanácsos és ennek fia, akiket az elhunyt tengeragnagyhoz távoli rokonai kötelékek fűznek.

Hamis örökösök, hamis végrendelet

Stariskiy Sándor elkészítette a végrendeletet, amelynek értelmében Alexeieff tengeragnagy a párisi Morgan-bankban elhelyezett harminchatmillió franknyi letétjét felerésben barátnőjére, Wolsfeld Luciere, felerésben Behrens udvari tanácsosra és fiára hagyományozza. A hamis végrendelet nagyszerűen sikerült. A dátum 1916-ról szólt. A végrendelet oly tökéletes volt, hogy megtevesztette a hagyatéki bíróságot, amely végre is hosszas tárgyalás után elrendelte az örökség kiszolgáltatását az örökösöknek. Wolsfeld Lucie és Behrens udvari tanácsos kimondhatatlan boldogsággal értesültek a bírósági határozatról. A pénznek azonban csak egy részét kapták meg.

Khasin Simon és fia azzal ijesztették az állítólagos örökösöket, hogy ha a tengeragnagy rokonai értesülnek a bíróság döntéséről, megtámadják a végrendeletet. Ezt elkerülendő, az örökösöket meg kell vesztegetni, hogy hallgassanak. — Ezen a címen többmilliót csaltak ki a két örököstől, akik végül is csak az örökség kis részét kapták kézhez.

Egy aggastyán a váallottak padján

Khasin Simon és fia az örökségből járó jutalom felvétele után eltűntek Párisból és ma sem tudni, hol élnek. Párisban maradt azonban Stariskiy, akit most, mint nyolcvanéves aggastyánt végrendelet hamis-

sítás miatt bíróság elé állítottak. Közben ugyanis kiderült a csalás és a bünvádi eljárás megindult. A tárgyalás érdekessége az volt, hogy azon kiderült, hogy Wolsfeld Lucie, komolyan meg volt győződve a végrendelet valódiságáról. Stariskiy a tárgyaláson azt állította, hogy csak egymillió frankot kapott, míg Khasinék huszonkétmilliót tartottak meg maguknak. Persze, ezt ma már nem lehet ellenőrizni, mivel Khasinék nyomtalanul eltűntek. Ugyancsak nem lehet megtalálni a másik „örököst”, Behrens volt cári udvari tanácsost és fiát. Stariskiyt magas korára való tekintettel három évre és a csalárd módon eltulajdonított összeg visszatérítésére ítélték.

Nagy tűz egy fatelepen

Nagylakról jelentik: Veszedelmes tűz pusztított az aradmegyei Nagylak községben. Éjfél után a község lakói észrevették, hogy Szücs István fa-kereskedő telepe lángokban áll.

Értesítették a tűzoltóságot, amely a lakossággal együttesen dolgozott a tűz elfojtásán. Megfeszített munkával megakadályozták, hogy a lángok a szomszédházakra is átsapjanak.

De mire a tüzet eloltották, az anyagraktár nagyrésze leégett. A vizsgálat során az a gyanu merült fel, hogy a tűz gyújtogatás révén keletkezett.

Kóbor cigányok teljesen kiűritették egy cipésmester lakását

Csikszeredáról jelentik: Vass János udvarhelymegyei tekintélyes cipésmester arra a kellemetlen meglepetésre ébredt, hogy éjjel ismeretlen tettesek feltörték a lakását és teljesen kiűritették. A kár

meghaladja a 150.000 leit. A tettesek szekérre rakták az értékes holmikat és kereket oldottak. Az etédi csendőrőrmester nyomozást vezetett be és megállapította, hogy a községben időző csikmegyei illetőse-

gü kóbor cigányok követték el a betörést. A károsulttal együtt azonnal üldözésükre indult. A csikszeredai szaranyparancsnokság is széleskörű intézkedést tett a cigányok kézrekerítése érdekében.

MESTERSÉGES FÜLET KAPOIT EGY AMERIKAI CSECSEMŐ

A filadelfiai gyermekkorházban a sebészek ritka műtétet hajtottak végre egy csecsemőn. Az újszülöttnak csak egy fülkagylója volt és miután az orvosok nem akarták, hogy a leánykát egész életén át sújtja ez a csapás, operációra szán-

ták el magukat. Egy újszülött bárány testéből fület szabtak az egyfülü csecsemő számára és a pompásan formált műfület átültették a leányka hiányzó fülkagylója helyére. Az orvosok szerint a mesterséges fül hamarosan tel-

jesen beilleszkedik a leányka szervezetébe és éppen úgy fog fejlődni, mint a másik fül. Az érdekes műtét nagy feltűnést keltett nemcsak a sebészek, hanem a nagyközönség körében is.

Ne fesse a haját!Hajfestés nélkül
a haj visszakapja
eredeti színét a**FLOREAL**

Haj-regenerator használatával. Nem tartalmaz semmi festékanyagot. A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növést, táplálását, melynél fogva az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. — Ezenkívül erősíti a haj gyökerét s ellenállhatóbbá teszi sőt segíti a haj növést és szaporodását. 1 üveg ára 60 lei

FLOREAL
HAJ-REGENERATORerősíti, szépíti a haját, megszünteti a haj-
hullást meggátolja az őszülést késő öreg korig**Vezérképviselő: PAP DROGUERIA****ORADEA, Bulevardul Regele**
Ferdinand 9 szám. Naponta postai szétküldés**Nyílt uccán lelőtték**
Stefanescu Goangát, a kolozsvári
egyetem rektorát

Kolozsvár, nov. 29. Tegnap délután öt órakor megdöbbentő merénylet híre járta be Kolozsvárt. Az Avram Jancu utcában ismeretlen tettes merényletet követett el Stefanescu

cu Ganga, a kolozsvári egyetem rektora ellen. A merényletnek sikerült elmenekülnie. A merényletnek voltaképpen két áldozata van, mert rektor kíséretében levő

Gruia nevű állambiztonsági detektív is halálát lelte.

A merénylet lefolyásáról a bukaresti lapok a következőket jelentik.

Három fiatalember követte el a merényletet

Délután félőtkor Stefanescu Goanga, aki mellett az utóbbi időben állandóan egy detektív tartózkodott — elhagyta az egyetem épületét, hogy lakására térjen. A rektor lakása az Avram Jancu-utca felől közelíthető meg a legközelebbi uton.

Amikor a rektor az utcán befordult, hirtelen három fiatalember rohant feléjük, akik azonnal tüzelni kezdtek.

A lövések előbb Gruia detektívet találták, aki holtan rogyott össze.

A rektor súlyosan megsebesült.

A lövések zajára a járőrök minden oldalról odarohantak a vérében fetrengő rektorhoz. A tumultusban a tettesek elmenekültek.

A rendőrség
nyomozása

A kolozsvári rendőrség nagy apparátussal fogott hozzá a gyilkosok kinyomozásához.

Megállapították, hogy az egyik merénylet autóján menekült a merénylet helyéről.

A sofőr vallomása szerint aki egy elhagyott kalappal jelentkezett a rendőrségen, a gyanu azért fordulhat utasa felé, mert az

olyan izgatott volt hogy meg sem tudta mondani, hogy hova vigye.

A taxi egyideig a főtéren keringett, majd a fiatalember kiszállott.

Kalapját a taxiban felejtette

Az ebben található monogram értékes adatot szolgáltat a rendőrségnek a nyomozáshoz.

Stefanescu Goanga rektor

az ország egyik legrégebbi és legnevesebb bojár családjának sarja. A nagykiterjedésű család Románia tudományos történetében nagy szerepet játszott. Több kiváló tudományos munka őrizi a Stefanescu Goanga nevet. A rektor hűséges őrzője volt a nemes konzervatív hagyományoknak, de amellett tudományos gondolkodása, nagy európai műveltsége a leberális szellemmel

is eljegyezte. Működése alatt mindig megtalálta az utat diákjainak szívéhez, akik rajongtak érte.

A súlyosan sebesült rektor állapota az éjszaka folyamán — értesülésünk szerint, rosszabbodott. Betegágyánál állandóan orvos tartózkodik. Calinescu belügyminiszter rendelkezése felőránként referálnak a miniszteriumban a nagybeteg professzor állapotáról.

A japánok tovább akarnak
előrenyomulni Délkinában**Egy kínai hadoszlopot bombáztak a japánok**

(Sanghaj). Mértékadó japán körökben kijelentik, hogy a japán csapatok mindaddig előnyomulnak Dél-Kinában, amíg nem biztosítják maguk számára az ottani antimon-bányákat. A kuangsi és yunani telepekkel a délkinai érc az antimon termelés egyeduralmát biztosítanak Japán számára.

(Tokió). Japán repülők bombázták és elsüllyesztettek tíz, kínai csapatokkal megrakott bárkát Sangtak közelében. Ugyancsak bombázták a japán repülők egy kínai hadoszlopát Kantontól 90 kilométernyire keletre és bombákat dobtak Hingning helyiségre is.

(Tokió). Itagaki tábornok-hadügyminiszter kijelentette a hadipar képviselői előtt, hogy a hadseregnek mostanig szállított hadianyag- és fegyvermenyiségek kielégítőek voltak. A miniszter azonban hozzátette, hogy a rendelkezésre álló eszközökkel készenlétben kell tartani az ország összes

készletét egy esetleges hosszú ideig tartó háború idejére.

Angol állásokat foglal-
tak el a japánok

(London). A Reuter iroda jelenti Honkongból:

A japán csapatok átkeltek a Ciangciun folyón és elfoglalták a Kina és Hongkong határán elhelyezett angol állásokat. Az angol tiszteknek végül is sikerült visszavonulásra bírni a japánokat.

Csak a „Sunday Express” számol be részletesen erről az incidensről és hongkongi tudósítója tollából szenzációs cím alatt közli: „Angol területsér-

tés Hongkongnál japán csapatok részéről.”

A lap közli, hogy az angol tiszteknek térképekkel a kezükben kellett meggyőzniük a japán tiszteket, hogy angol területre léptek.

Az olasz légió hazament

(Sanghaj). A „Granatirei di Savoya” elnevezésű olasz katonaság, amely 1936 óta tartotta fenn a rendet az olasz negyedben, elhagyta Sanghait. Az olasz katonák autókamionon vonultak ki és a kínaiak által lakott negyedben japár zászlókat lengettek.

Hitler lesz a lista-vezető a szudeta-
vidéki német képviselőválasztáson

(Berlin). A német hivatalos lap közli a szudeta-vidékeken december 4-én sorra kerülő pótválasztásokra a jelöltek név sorát. A listán 68 név van. A

jelöltek élén Hitler Adolf áll, utána Henlein Konrád, Frank Karl, Herzmann, stb. következnek.

Torvaj tisztviselők
fosztogatták a con-
stantai Solideritate
szövetkezetet

(Constanta). A constantai „Solidaritate” szövetkezet feljelentést tett a rendőrségen, hogy az iroda egyik fiókjából elloptak 28.000 lei. A rendőrség bevezette a nyomozást és a rendőrtiszt arra a megállapításra jutott, hogy a lopást a szövetkezet alkalmazottai követték el. A gyanu Buzu, J. nescu és Trichi tisztviselőkre hárult, akiket azonnal őrizetbe vettek. A tisztviselők egymásra akarták hárítani a lopást, de végül beismerték, hogy mindhárman bűnösök. A sikeres nyomozás után vizsgálatot folytattak le és kiderült, hogy a szövetkezet ügyvezetésében súlyos szabálytalanságot követték el és nagy hiányok vannak. A nyomozást folytatják és újabb letartóztatások várhatók.

Német tanácsos
működik a rutén
kormány mellett

(Prága). A Havas távirati iroda jelenti: Hivatalosan jelentik, hogy a Ruthénföld kormánya mellett német katonatiszt attasé fog működni „tanácsosi” címmel.

Ki az üzérkedőkkel!

Az egyes minisztériumok aktivitásának tehermentesítését és a kérvények elintézési módjának a meggyorsítását az új rezsim energikus intézkedésekkel igyekezett elősegíteni. A kérvények elintézésére határidőt tűztek ki, radikálisan feloszlatták az üzérkedők szövetségét, amelynek a politikai érában bő talaja volt.

Ebben a tekintetben Helmegeanu miniszter rendkívül helyes intézkedést fogantatott és azt már életbe is léptették a munkaügyi minisztériumban. Helmegeanu miniszter úgy határozott, hogy minden kérelmező, akinek kérvényét nem intézték el a meghatározott időpontig, a minisztérium vezértekintőjéhez fordulhat, aki vizsgálatot vezet le és megállapítja a késedelem okát.

Egészen természetes, hogy a hatóságok és a közönség közötti jóviszony fenntartása végett feltétlenül szükséges az összes jogos kérések késedelem és időhúzás nélküli elintézése.

Ezekről a kötelességektől való eltérés, — amelyek az állampolgári érdekek ellen vannak — csökkentik a hatóságok tekintélyét, tehát a tisztviselők kötelességteljesítésének felülvizsgálása javító lépés az esetleges mulasztással szemben és biztosítási többlet a kérvényezők érdekében.

Egyike a legjobb intézkedéseknek, amelyek jól jönnek az összes minisztériumokban is.

Roszbabra fordult Papan kapitány állapota

Papan kapitány állapotában ismét rosszabbodás állott be. Láza hirtelen 40 fokra szökött. Szombaton délnél orvosi tanácskozás volt az óceánrepülő betegágyánál.

A világháború szárnyas hőse

Mostanában mult ki, mint Londonból jelentik Duke, a világháborúnak egy galambhőse, aki az Északfranciaországban vívott harcok során gyakran vitte az angol hadvezetőségnek a hadszíntérről való jelentéseit Angliába. Ezeket a megbízásokat mindig híven teljesítette, dacára az erős ágyutűznek és a gyilkos gázfelhőnek, melyek a föld fölött terjengtek. Duke nem gátolta magát mindezekről repülésében, noha gyakran megpörköldött szárnyakkal érkezett Londonba. A háború után a híres galamb Canadába jutott, mint az anyaország kormányának ajándéka.

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNÉL ORADEA
PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei — minden további szó 2 lei. — Előfizetési díj havonta 40 lei. — Megjelenik mindennap.

ÁLLÁS

Szentandrásh, Tarján, Gyires községek részére megbízható újságíróst keresünk jó kereset tel. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Bejáró takarítónőt elsejére felveszek. Dr. Winkler Strada Alexandri 9. 5054

Mindenesnek ügyes fiatal leányt keresek. Kenderáru kereskedés, Str. Avram Jancu 22 5055

Szalárd, Hodos és környékén megbízható újságíróst felvesszünk, jó keresetért biztosítunk. Jelentkezni személyi irásokkal a kiadóhivatalban.

VÉTEL-ELADÁS

Ballet-cipő használt jó állapotban, 13-as és 14-es olcsón eladó. Cim a kiadóban. 5025

Selejtes kreppapír tekercsenként leszállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

Makulatura újságpapír kapható kis és nagy mennyiségben Pásztor Ede cégnél Piața Mihai Viteazul 4.

Gál-féle román-magyar és magyar-román szótár mindenkinél nélkülözhetetlen — csak 25 lei. Kapható lapunk kiadóhivatalában.

LAKÁS

Kiadó egy szobás lakás melék helyiségekkel, kerttel azonnalra. Érdeklődni lehet Riha főkönyvelőnél. Városi vasút.

KÜLÖNFÉLE

Kerékek bérbe vagy felesbe két-három katasztrális hold szőlőt. Cimeket Tornyai Gyula, Str. Franceza 12. 5029

Fejére esett az autó: szörnyethalt

(Mihaileni). Megdöböntő szerencsétlenség áldozata lett a dorohomegyei Mihaileni községben Cocos Mesulim soffortanonc. A fiatal sofőr javítást akart végezni az autóján, a kezeiket kivette és az autó hát-

só részét alátámasztotta. Cocos az autó alá feküdt, a támasztás azonban kiesett és az autó teljes súlyával a fiatal ember fejére zuhant. A fiatal sofőrt holtan találták meg az autó alatt.

Öngyilkos lett egy brassói uriaszony

Brassóból jelentik: Megdöböntő öngyilkosság történt az itteni Metro-gyárban. Roda Andrei mérnök 33 éves felesége, férjének távollétében a fürdőszobában felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, a

szerencsétlen fiatal asszony már halott volt. Miután az életunt uriaszony bucsulevelet nem hagyott hátra, az öngyilkosság okát homály fedi. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Két biztosítótüért egy kis hadsereg

Ivar Broman természetűdős a lundi egyetem tanára egy biológiai expedíció élén Középafrikába utazott, hogy az ottani járatlan őserdőkben ritka állatok után kutasson. Felfedező útja során az expedíció Arap Kassisi néger király birodalmába érkezett. — Amikor a király arról értesült, hogy egy európai tanár érkezett meg többedmagával, magához hívatta Ivar Broman és elpanaszolta, hogy nagy fájdalmakat érez a mellében. Broman tanár megvizsgálta a néger uralkodó tüdejét, de egészségesnek találta. De hogy fájdalmait enyhítsen naponta néhány adag aszpirint adott Arap Kassisinak. — Később sörrel és cigarettá-

kal vendégelte meg s nagyra becsülése jeléül két „biztosító türt” adott neki. A soha nem látott tüktől a király el volt bűvölve, azokat ruhájára tűzte és büszkén mutogatta udvari embereinek. Az aszpirin, a sör és a cigaretták rövidesen el is mulasztotta a király fájdalmait, amelyek a tanár véleménye szerint idegfájdalmak lehettek. A király a legnagyobb szívéllyel és csodálattal köszönte meg a jó téteményt, de a biztonsági tük is megtették hatásukat. — Broman expedíciójával rövidesen továbbindult s a király egy nagy csapat harcost rendelt melléjük diszkisereiképpen. Ezek több hétig állottak rendelkezésére.

A pápa felkelt betegágyából

(Róma). A pápa állapota ki-elégítő. Vasárnap a Szentatya felkelt betegágyából és könyvtártermében több küldöttséget is fogadott. Orvosai megnyugodva észlelték, hogy a pápa szíve normálisan működik és aggodalomra nincsen ok.

Gigoló vége Németországban

Mindenki tudja, hogy mit értünk gigolo alatt. A bárók és egyéb szórakozási helyek által alkalmazott kifogásalan öltözkű fiatalemberi, aki megtáncoltatja a férfikísérő nélküli hölgyeket. Németül Eintänzer a nevük. A németek szeme most a gigolókra esett, akikről megállapították, hogy mintegy háromezren vannak Németországban. A hatóságok elhatározták, hogy a gigolókat racionálisabb munkára fogják s ezért nem fogják már táncoltatni a hölgyeket, hanem műhelyekbe kényszerítik őket.

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK:

BUCUREȘTI. 7.30: Ritmikus torna, híradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállás jelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Erdélyi szokásokról, zenével. 19.15 Cionca Aurélie zongorázik. 19.40 Erdély harangjai gramofonlemezeken. 20.05 Felolvasás. 20.20 A Carmen-énekkar hangversenyének közvetítése. 20.55 Felolvasás. 21.15 Az Astratársaság ünnepi hangversenye Brassóból, a rádiózenekar közreműködésével. 23 Hírek. 23.15 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszólgalat. 13 Déli harangszó. 13.10 Gordonkaszámok zongorakísérettel. 13.45 Hírek. 14 Hanglemez. 14.20 Pontos időjelzés. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 „Csodálatos porcellánok.” Előadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Gazdáknek. 18.30 A rendőr-fúvószenekar jubileumi műsora. 19 „Emlékezés Kaffka Margitára.” Előadás. 20 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és kárpátoros nyelven. 20.25 Hanglemez. 21.10 „Nagyszombattól Pécsig.” Előadás. 21.50 Cigányzene. 22.40 Hírek. 23 Vörösnégyes. 23.30 Hírek német és olasz nyelven. 23.40 A rádió szalonzenekara.